

in namaka. Dobro obdelano bekovišče daje 10—12 let gospodarju dohodkov. Od tretjega leta naprej daje z bekami zasajeni svet toliko dobička, da zato obrnjeni kapital daje vsako leto 20—30 odstotkov obresti. Iz tega se razvidi, da dohodki dobro gleštanih bekovišč presegajo dohodke marsikaterega družega poljedeljstva ali vrtnarstva.

Od druge strani pa pletenje jerbasesv in družih reči daje obrtnijsk (rokodelsk) zaslužek rodovinom, katere so izurjene v pletenini.

Ministerstvo sklepa to naročilo s tem, da ga je volja pospeševati to izrejo s tem, da se na za to pripravnih krajih vpeljejo učilnice in da ga je volja, študentsko dati izvedenemu gozdarju, da potuje po tujih deželah, kjer se veliko pečajo z umno izrejo bek, in se podučiti, kako z bekorejo drugod ravnajo ter da po dovršenem potovanju doma more tudi podučevati umno bekorejo.

Če se kaže, da v kaki deželi se more povzdigniti in razširiti bekoreja, naj družbe kmetijske to ministerstvu povedó in ob enem nasvetujejo možá, ki bi pripraven bil, na državne stroške podati se na tuje in kar se bo ondi naučil, o tem podučevati domače ljudi.

Podučne stvari.

Našim materam, kako naj izrejajo svoje hčere?

Na to vprašanje odgovarja, kakor časnik „Chemnitzer Nachrichten“ poroča, nek meščan tako-le:

„Dajte jim dobro šolsko omiko in krščansko izrejo. Učite jih prati, perilo likati, nogovice zašivati, gumbe prišivati, lastno si obleko delati in pa pošteno srajco narediti. Učite jih kruh peči, in jed dobro kuhati, ker se s tem marsikaj denarja prihrani, ki se sicer mora v lekarno (apoteko) nositi. Učite jih, da 1 gold. veljá za 100 krajcarjev in da denar varuje le tisti, ki ima manj stroškov, kakor dohodkov, in da vsi, ki več potrosijo, vbožati morajo. Učite jih, da plačana kijklja iz katuna se životu lepše prileže, kakor svilnata na dolg kupljena. Učite jih, da božje podobe, ki jo ima človek, ne pokvarijo s silno tesnimi moderci. Učite jih to in uno reč kupiti, potem pa računati, ali se račun vjema s kupljenimi rečmi. Učite jih zaupanje v-se, pomoč za-se in pa delavnost. Učite jih, da je pošten rokodelc v rokavih, če tudi nič premoženja nima, več vreden, kakor 12 gizdavo oblečenih gosposkih postopačev. Učite jih vrtnarskega dela in veselje proste narave. Učite jih, če imate denar za to, tudi muziko, slikarstvo in kakošno drugo umetnost; al povejte jim, da so to le postranske male reči memo marljivega in umnega gospodinjstva. Učite jih, da na sprehod iti je bolje, kakor se na sprehod voziti, in da divje cvetlice so jako lepe temu, kdor jih pazljivo ogleduje. Učite jih, zaničevati vse, kar se sveti le na videz, in če rekó, da ali ne, morajo zmirrom tudi tako misliti. Učite jih, da sreča zakonska ni odvisna od vnanjega lišpa in tudi ne od denarja moževega, ampak edino le od njegovega značaja. Ako ste vse to svoje hčere učili in so one to razumele, potem dovolite jim mirno, kedar je čas za to prišel, možiti se; potem bodo že same pravo pot našle.“

Politične stvari.

Zakaj so judovski časniki v Avstriji zoper Ruse in držé s Turki.

Večkrat je bilo že omenjeno, da skoro vsi judovski časniki (in teh je veliko) v Avstriji se na vso moč potezajo za Turčijo. Vzroka sta dva. Prvi je sovraštvo do Slovanov sploh, katere Turek najhuje tišči. Drugi vzrok pa je denar ali dobičkarija, kar bomo natančneje dokazali.

Časnikarstvo v Avstriji je prišlo večidel judom v roke, pojudio se je. Zvonec nosi Dunajska turkinja „N. fr. Presse“. Kdor pozná razmere tega lista, se ne bo posebno čudil njegovi pisavi; čuditi bi se bilo marveč, ako bi pisal drugače — pisal bi lastnikom svojim v škodo, ako bi se poganjal za propad Turčije. Ko so se izdale Turške srečke (lozi) in je bila „N. fr. Presse“ prodana neki banki, ta časnik ni več Avstrijski, kajti služil je lastnikom svojim samo za izpeljavo njihovih namenov na vzhodu. Da je od prvega začetka vzhodnih homatij posebno ta list Avstrijo klical na brambo mohamedanstva, godilo se je iz samopridnih namenov onih „bogatinov“, katerih lastnina je „N. Presse“ Njim je veliko ležeče na tem, da se Turčija ohrani. Glavni delničar tega lista je baron Hirsch, ki je po Turškem največ železnic delal. Za to mu je Turška vlada zdaj še lep znesek 11 milijonov frankov dolžna. To je pač vredno, da njegov list Avstrijo kliče Turčiji na pomoč in svoje mnenje prodaja svetu za javno mnenje, da bi tako pritiskal od spodej navzgor. Ako propade Turčija, kdo mu bo dal onih 11 milijonov fr.! Če prav tedaj ta „Turški“ list na vso sapo upije, da je „neodvisen“, kdo mu bo to verjel?

Mnogi drugi veliki časniki, ki so podporniki Turkov, tudi so pojudeni, pa po drugi poti. Rusija je naredila postavne meje oderuštva, in tako si ondi judje ne morejo v kratkem času nabrati velikega bogastva; to pa skli tudi Avstrijske jude, ker judovski rod po vseh deželah „skup drži“. Dalje je Rusija z močno roko iz Ruskih judov naredila judovske Ruse, to je: vsi morajo biti Rusi, če prav so judovske vere; a tudi to jej je naklonilo sovraštvo Avstrijskih časnikarskih judov, ker ti so v prvi vrsti judje in še le po tem Avstrijci ali pa — kaj družega. Kdo se bo toraj čudil temu, da so vsi ti zagnali krik nad Rusijo in si prizadevajo še Avstrijo spraviti v orožje zoper njo!

Vendar mora človek strmeti nad predrznostjo teh listov, ki navdušujejo ljudstvo za stvar, pridu Avstrijske monarhije ravno nasprotno. Kdor vé vzroke, se sicer ne dá zapeljati; al veliko jih je, ki vse, kar beró, verjamejo. To je posebno nevarno pri takih, kateri ves svoj poduk zajemajo le iz enega časnika; taki se nazadnje poprimejo načel in misel svojega lista in tako trobijo v en rog z onimi, ki jih potrebujejo le za svoje samopridne namene. V to veliko pripomore izurjenost in iznajdenost nekaterih časnikarjev, ki umejo dokazati, da črno je belo, belo pa črno, in to, kar ni mogoče, da je mogoče. Posebno Dunajski listi so v temu mojstri. Vsako, samo na sebi še tako škodljivo, neverjetno ali neumno reč vedó ti sukati, rešetati in mesti tako dolgo, da, če jo še z navideznimi razlogi zabelijo, se bralcem kratke pameti popolnoma verjetna zdi. Tako na pr. je nek Dunajsk list na lažnjivi telegram, da je 10.000 Kurdiv (konjikov) vzelo Rusom trdnjavo Ardahansko, brž spisal uvoden članek, v katerem je dokazal, da je to mogoče, akoravno vsak človek vé, da konjiki brez topov ne bodo vzeli trdnjave s topovi vtrjene drugače, ako bi njihovi konji kakor kobilice čez visoko zidovje